

ALGORITMICA GRAFURILOR

Săptămâna 5

C. Croitoru

croitoru@info.uaic.ro

FII

October, 29, 2014

- ① **Arbori** (ag 14-15 allinone.pdf pag. 134 → 166)
- ② **Problemele pentru seminarul 5**
- ③ **Prezentarea temei pentru acasă**

Teoreme de caracterizare

Teoremă. Fie $G = (V, E)$ un graf.

Următoarele afirmații sînt echivalente:

- (i) G este arbore (*este conex și fără circuite*).
- (ii) G este *conex* și este minimal cu această proprietate.
- (iii) G este *fără circuite* și este maximal cu această proprietate.

Teoremă. *Următoarele afirmații sînt echivalente pentru un graf $G = (V, E)$ cu n vîrfuri:*

- (i) G este arbore.
- (ii) G este *conex* și are $n - 1$ muchii.
- (iii) G este *fară circuite* și are $n - 1$ muchii.
- (iv) $G = K_n$ pentru $n = 1, 2$ și $G \neq K_n$ pentru $n \geq 3$ și adăugarea unei muchii la G produce exact un circuit.

Generarea arborilor parțiali ai unui graf

generare-arbori-parțiali(*int i*);

// se generează toți arborii parțiali ai lui G
avînd drept prime $i - 1$ muchii, elementele
 $T(1), \dots, T(i - 1)$
ale tabloului E (ordonate crescător).

variabile locale:

$j \in \{1, \dots, m\}$; S , listă de vîrfuri; $x \in V$;

if $i = n$ **then**

// $\{T(1), \dots, T(n - 1)\}$ formează un
arbore parțial ;
prelucrează T (*listează, memorează etc.*)

Generarea arborilor parțiali ai unui graf (continuare)

```
else
  if  $i = 1$  then
    for  $j := 1$  to  $d_G(v_0)$  do
      {  $T[i] \leftarrow j$ ;
        A:
        generare-arbori-parțiali( $i + 1$ );
        B:
      }
  else
    for  $j := T[i - 1] + 1$  to  $m - (n - 1) + i$  do
      if  $\langle \{T[1], \dots, T[i - 1]\} \cup \{j\} \rangle_G$  nu are circuite
        then
          {  $T[i] \leftarrow j$ ;
            A:
            generare-arbori-parțiali( $i + 1$ );
            B: }
```

Numărarea arborilor parțiali ai unui graf

Fie $G = (V, E)$ un multigraf cu $V = \{1, 2, \dots, n\}$.

Considerăm $A = (a_{ij})_{n \times n}$ matricea de adiacență a lui G (a_{ij} = multiplicitatea muchiei ij dacă $ij \in E$, altfel 0).

Fie $D = \text{diag}(d_G(1), d_G(2), \dots, d_G(n))$.

Matricea $L[G] = D - A$ se numește **matricea de admitanță** a multigrafului G sau **matricea Laplace a lui G** .

Teoremă (Kirchoff-Trent; Matrix Tree Theorem)

Dacă G este un multigraf cu mulțimea de vârfuri $\{1, \dots, n\}$ și $L[G]$ matricea Laplace, atunci

$$|\mathcal{T}_G| = \det(L[G]_{ii}) \quad \forall i \in \{1, \dots, n\}.$$

$L[G]_{ij}$ notează minorul lui $L[G]$ obținut prin îndepărtarea liniei i și coloanei j .

Corolar $|\mathcal{T}_{K_n}| = n^{n-2}$ (Cayley).

Arbori parțiali de cost minim.

(P1) Date $G = (V, E)$ graf și $c : E \rightarrow \mathbf{R}$ ($c(e)$ – costul muchiei e), să se determine $T^* \in \mathcal{T}_G$ astfel încât

$$c(T^*) = \min\{c(T) \mid T \in \mathcal{T}_G\},$$

unde $c(T) = \sum_{e \in E(T)} c(e)$.

Algoritm generic

Inițial, $\mathcal{T}^0 = (T_1^0, T_2^0, \dots, T_n^0)$, $T_i^0 = (\{i\}, \emptyset)$, $i = \overline{1, n}$ ($V = \{1, 2, \dots, n\}$).

În pasul k ($k = \overline{0, n-2}$), din familia $\mathcal{T}^k = (T_1^k, T_2^k, \dots, T_{n-k}^k)$ de $n-k$ arbori a.î $V(T_i^k)_{i=\overline{1, n-k}}$ este partiție a lui V , se construiește \mathcal{T}^{k+1} :

- se alege T_s^k unul din arborii familiei \mathcal{T}^k .
- dintre muchiile lui G cu o extremitate în T_s^k și cealaltă în $V - V(T_s^k)$, se alege una de cost minim, $e^* = v_s v_{j^*}$ unde $v_{j^*} \in V(T_{j^*}^k)$.
- $\mathcal{T}^{k+1} = (\mathcal{T}^k \setminus \{T_s^k, T_{j^*}^k\}) \cup \mathcal{T}$, unde \mathcal{T} este arborele obținut din T_s^k și $T_{j^*}^k$ la care adăugăm muchia e^* .

Teoremă. Dacă $G = (V, E)$ este un graf conex cu $V = \{1, 2, \dots, n\}$ atunci T_1^{n-1} construit de algoritmul descris mai sus este arbore parțial de cost minim.

Algoritmul lui Prim (implementare Dijkstra)

Arborele T_s^k va fi întotdeauna arborele cu cele mai multe vîrfuri dintre arborii familiei curente.

La fiecare pas $k > 0$ avem un arbore $T_s = (V_s, E_s)$ cu $k + 1$ vîrfuri, ceilalți $n - k - 1$ avînd cîte un singur vîrf.

Fie $\alpha[1..n]$ cu componente din V și $\beta[1..n]$ cu componente reale a.î. :
 $\forall j \in V - V_s, \beta[j] = c(\alpha[j]j) = \min\{c(ij) \mid i \in V_s, ij \in E\}$

1. $V_s \leftarrow \{s\}; (s \in V, \text{oarecare})$
 $E_s \leftarrow \emptyset;$
for $v \in V \setminus \{s\}$ **do** $\{ \alpha[v] := s; \beta[v] := c(sv) \};$
2. **while** $V_s \neq V$ **do**
 $\{$ determină $j^* \in V \setminus V_s$ a.î.
 $\beta[j^*] = \min\{\beta[j] \mid j \in V - V_s\};$
 $V_s \leftarrow V_s \cup \{j^*\};$
 $E_s := E_s \cup \{\alpha[j^*]j^*\};$
for $j \in V - V_s$ **do**
if $\beta[j] > c[j^*j]$ **then**
 $\{ \beta[j] \leftarrow c[j^*j]; \alpha[j] \leftarrow j^* \}$
 $\}$

Algoritmul lui Kruskal

În metoda generală se va alege la fiecare pas drept arbore T_s^k **unul din cei doi arbori cu proprietatea că sînt "uniți" printr-o muchie de cost minim printre toate muchiile cu extremitățile pe arbori diferiți.**

Dacă notăm cu $T = E(\mathcal{T}^k)$, atunci algoritmul poate fi descris astfel:

1. Sortează $E = (e_1, e_2, \dots, e_m)$ astfel încît:

$$c(e_1) \leq c(e_2) \leq \dots \leq c(e_m).$$

1.2 $T \leftarrow \emptyset; i \leftarrow 1;$

2. **while** $i \leq m$ **do**

{ **if** $\langle T \cup \{e_i\} \rangle_G$ **nu are circuite** **then**

$T \leftarrow T \cup \{e_i\};$

$i++$ }

Pasul 1 necesită $O(m \log n)$ operații.

Pentru realizarea eficientă a testului din pasul 2 va fi necesar să reprezentăm la fiecare pas k , $V(T_1^k), V(T_2^k), \dots, V(T_n^k)$ și să testăm **dacă muchia e_i curentă are ambele extremități în aceeași mulțime.**

Se vor folosi pentru reprezentarea acestor mulțimi, arbori (care nu sînt în general subarbori ai lui G).

Union-Find - Tarjan

$pred[1..n]$:

$pred[v]$ = vârful dinaintea lui v de pe drumul la v de la rădăcina arborelui care memorează mulțimea la care aparține v ;

$pred[v] = 0 \Leftrightarrow v$ este rădăcina arborelui;

$pred[v] < 0 \Leftrightarrow v$ este rădăcină a unui arbore și $-pred[v]$ este cardinalul mulțimii memorate în el”.

Adăugăm în pasul 1 inițializarea 1.3 și modificăm pasul 2 al algoritmului astfel:

1.3 for $v \in V$ do $pred[v] \leftarrow -1$;

2. while $i \leq m$ do

```
{  fie  $e_i = vw$ ;
    $x \leftarrow find(v)$ ;  $y \leftarrow find(w)$ ;
   if  $x \neq y$  then {  $union(x, y)$ ;  $T \leftarrow T \cup \{e_i\}$  }
    $i++$  }
```

Union-Find - Tarjan

Procedura union și funcția find sunt:

```

procedure union( $v, w : V$ );
    //  $v$  și  $w$  sunt rădăcini, variabila locală întreagă  $t$ 
     $t \leftarrow pred[v] + pred[w]$ ;
    if  $pred[v] > pred[w]$  then {  $pred[v] \leftarrow w$ ;  $pred[w] \leftarrow t$  }
    else {  $pred[w] \leftarrow v$ ;  $pred[v] \leftarrow t$  }

function find( $v : V$ ); // variabile întregi locale  $i, j, k$ ;
     $i \leftarrow v$ ;
    while  $pred[i] > 0$  do  $i \leftarrow pred[i]$ ;
     $j \leftarrow v$ ;
    while  $pred[j] > 0$  do
    {  $k \leftarrow pred[j]$ ;  $pred[j] \leftarrow i$ ;  $j \leftarrow k$ ; }
    return  $i$ 
  
```

Complexitatea pasului 2 este $O(m \cdot \alpha(m, n))$, unde $\alpha(m, n)$ este inversa funcției lui Ackermann.

Se vor discuta (cel puțin) patru probleme dintre următoarele:

- ① **Problema 1, Setul 13**
- ② **Problemele 1,3,4 Setul 5**
- ③ **Problema 1, Setul 6**
- ④ **Problema 2 Setul 4**
- ⑤ **Problema 3 Setul 20**
- ⑥ **Problema 4 Setul 4'**